NATIONAL GEOGRAPHIC

BRAZILIË

NATIONAL GEOGRAPHIC

Reisgids

BRAZILIË

Bill Hinchberger

Inhoud

De reis indelen 8

Geschiedenis en cultuur 12

Het moderne Brazilië **14** De natuur in Brazilië **26** Geschiedenis **32** Kunst **44**

Rio de Janeiro 54

Centro **58** De haven en São Cristóvão **68** Lapa en Santa Teresa **70**
Glória, Catete en Flamengo **72** Corcovado en Suikerbroodberg **76**
De stranden van Zona Sul **80** Lagoa Rodrigo de Freitas, Jardim Botânico
en Gávea **84** São Conrado, Barra en Recreio **86** Verder weg **88**

Zuidoost-Brazilië 96

São Paulo (stad) **100** De kust van de deelstaat São Paulo
en het binnenland **110** Minas Gerais **118** Espírito Santo **132**

Zuid-Brazilië 134

Paraná **138** Santa Catarina **148** Rio Grande do Sul **158**

Midden-Brazilië en de Pantanal 168

Brasília **172** Goiás **178** Mato Grosso do Sul **182** Mato Grosso **190**

Noordoost-Brazilië 196

Bahia **200** Sergipe en Alagoas **214** Pernambuco **218**
Paraíba en Rio Grande do Norte **226** Ceará, Piauí en Maranhão **232**

Het Amazonegebied 242

Amazonas **246** Pará **258** Het noorden en westen **264**
Het zuiden en oosten **267**

Reiswijzer 274

Hotels en restaurants **279** Winkelen **307** Activiteiten **311** Register **312**
Fotoverantwoording **318**

Pagina 2-3: het festival Bumba Meu Boi Serrano in de deelstaat Maranhão, Brazilië.
Pagina 4: het strand van Copacabana.

NATIONAL GEOGRAPHIC

Reisgids

BRAZILIË

Over de auteurs

Bill Hinchberger woont in Parijs, maar woonde daarvoor ruim twintig jaar in Brazilië. Hij werkte als buitenlandcorrespondent voor tal van media, variërend van *The Financial Times* tot *ARTnews*, en was voorzitter van de São Paulo Foreign Press Club. Hij was de initiatiefnemer van de online reisgids *BrazilMax.com* en leverde bijdragen aan verschillende boeken. Ook gaf hij colleges over Brazilië aan de faculteit Informatie en Communicatie van de Sorbonne (CELSA).

Michael Sommers, de auteur van het hoofdstuk over Rio de Janeiro, woonde ruim vijftien jaar in Brazilië en werkt als journalist, schrijver en vertaler. Hij leverde reisartikelen voor *The New York Times, The Globe and Mail* en *International Herald Tribune*. Hij is auteur van de reisgids *National Geographic Traveler: Rio* en is op dit moment woonachtig in Toronto, Canada.

De in São Paulo geboren **Adriana Izzo-Ortolano** werkte mee aan de totstandkoming van de eerste editie van deze reisgids. Ze spreekt vijf talen en is werkzaam in de toeristische sector.

De reis indelen

Het zou decennia vergen om het grootste land van Zuid-Amerika te verkennen. Om te beginnen zijn daar al de Amazone, de Pantanal, São Paulo en Rio de Janeiro. Daarnaast bezit het land diverse etnische culturen, koloniale architectuur, voormalige mijnstadjes en rubberplaatsjes, en een rijk artistiek en muzikaal erfgoed. Uw reis door dit uitgestrekte land moet zorgvuldig worden gepland. Wees realistisch en bedenk hoeveel u tijdens uw verblijf in Brazilië in uw reisschema kunt opnemen.

REIZEN BINNEN BRAZILIË

Reizen binnen Brazilië is soms een uitdaging: het land is enorm groot, zelfs groter dan de VS. Heel West-Europa past in het Amazonegebied en één nationaal park in het regenwoud van de Amazone beslaat al ongeveer de oppervlakte van Nederland of België. Ook logistiek dient u uw reis goed voor te bereiden.

U reist in Brazilië het efficiëntst per vliegtuig. Drie grote Braziliaanse maatschappijen – Azul, GOL en LATAM – vliegen op vrijwel alle grote steden. Ook de Colombiaanse maatschappij Avianca vliegt binnen Brazilië naar zo'n 25 bestemmingen (zie Reiswijzer p. 275). Helaas laten de voorzieningen op de meeste luchthavens nog te wensen over, de wachtruimten zijn bijvoorbeeld vaak overvol, maar gelukkig worden verschillende luchthavens nu gemoderniseerd. De twee grootste verkeersknooppunten, São Paulo en Brasília, hebben de beste verbindingen met de rest van het land, en als u naar of vanuit Rio de Janeiro of een andere stad vertrekt, reist u waarschijnlijk via een van beide steden. Bedenk dat in Brazilië de binnenlandse vluchten duur zijn in vergelijking met andere landen. Brazilië heeft slechts enkele spoorlijntjes in afgelegen gebieden; reizen per trein is dus geen optie.

De grote wegen worden gedomineerd door vrachtwagens en hun aanwezigheid kan tot stressvolle en zelfs gevaarlijke situaties leiden. Bovendien is het reizen per auto niet comfortabel, want de afstanden die u moet afleggen om van A naar B te komen zijn meestal te groot. In veel delen van het land is een gebrek aan parkeerplaatsen en andere voorzieningen langs de wegen. In welvarender staten als São Paulo zijn de wegen over het algemeen goed, maar

Een gestileerde Braziliaanse vlag siert de plank van een kitesurfer op het strand van Prainha.

elders laat het wegenonderhoud te wensen over. Het huren van een auto is goedkoper geworden, maar let goed op waar u uw auto huurt en of er geen verborgen kosten optreden naderhand.

Brazilië beschikt wel over een goed netwerk van buslijnen (zie Reiswijzer p. 275). Als u genoeg tijd hebt om per bus te reizen, is vrijwel elke bestemming in het land bereikbaar. De kwaliteit van de bussen varieert sterk. Sommige zijn zeer comfortabel en hebben verstelbare stoelen met voldoende beenruimte, en hebben dekens, kussens en water voorhanden. In Rio de Janeiro reist u efficiënt en veilig met de metro.

Vanwege de enorme afstanden en de veiligheidsrisico's is het reizen per fiets een echte uitdaging. Gelukkig is er een goed netwerk van landwegen, die meestal onverhard, maar redelijk goed onderhouden zijn. De bewegwijzering schiet nog wel eens tekort.

In het Amazonegebied verplaatst men zich per boot. Op de langere tochten neemt men hangmatten mee, die op een lager dek worden opgehangen om er gedurende de reis, die soms meerdere dagen duurt, in te rusten en te slapen.

HET REISPROGRAMMA

Toeristen begaan vaak de fout een overambitieuze reisagenda samen te stellen. Brazilië is een groot land met logistieke problemen en het reistempo ligt meestal niet hoog. Als u niet zoveel tijd hebt, kunt u zich het best op één regio concentreren, want de vliegreis van de ene stad naar de andere kan wel een dag in beslag nemen. Als u twee weken de tijd hebt, doet u er goed aan om maximaal drie bestemmingen te kiezen.

Voor wie voor het eerst naar Brazilië gaat en er maar enkele dagen verblijft, is **Rio de Janeiro**, de metropool aan de kust die tot ieders verbeelding spreekt, of **Foz do Iguaçu** met zijn spectaculaire en omvangrijke watervallen, een uitstekende keuze (helaas moet u een van beide kiezen, want deze steden liggen bijna 1600 km uit elkaar). Als u voor Rio drie tot vier dagen uittrekt, kunt u een uitstapje maken naar een badplaats als **Paraty** (250 km westwaarts) of **Búzios** (180 km oostwaarts). Houdt u meer van de natuur dan van de resorts, dan is **Ilhabela**, een eilandengroep 6,5 km voor de kust van de deelstaat São Paulo en 150 km voorbij Paraty, een geschikt reisdoel. Op zes uur rijden ten

NIET MISSEN:

- **Genieten van de combinatie van natuur en strandleven in Rio de Janeiro 80-83**
- **De Iguaçu-watervallen 143, 147**
- **Het strand en de surfcultuur in Florianópolis 150-151**
- **Vogels kijken in de draslanden van de Pantanal 188-189**
- **Afro-Braziliaanse cultuur in Salvador 200-204**
- **Unieke attracties, zoals: Jalapão, Lençóis Maranhenses en de Serra da Capivara 236-237, 240, 272**

REISINFORMATIE

De officiële website voor toeristen van de Braziliaanse overheid (*www.visitbrasil.com*) biedt een uitgebreid overzicht van het land en zijn bezienswaardigheden. Hier vindt u ook de links naar alle socials van Visit Brasil met nog meer informatie en tips die u kunt gebruiken bij het plannen van uw reis. De deelstaten en veel steden hebben hun eigen websites voor toeristen – soms is er ook een Engelstalige versie – die vaak handig zijn (maar niet allemaal). Een andere nuttige website met Engelstalige reisinformatie is die van het Instituto EcoBrasil *(www.ecobrasil.eco.br)*.

DE BESTE TIJD VOOR EEN BEZOEK

Brazilië ligt op het zuidelijk halfrond, wat betekent dat het er zomer is wanneer het in Europa winter is en omgekeerd. Het land ligt grotendeels in de tropen en nergens wordt het echt koud; de zomers zijn in het grootste deel van het land zeer warm. Sommige regio's hebben last van zware regenval en seizoensgebonden hoogwater, waardoor activiteiten in de buitenlucht in bepaalde perioden zijn af te raden. Zorg ervoor dat u voor vertrek op de hoogte bent van de weersomstandigheden in de regio's die u wilt bezoeken.
Het toeristische hoogseizoen is de zomer, met name de periode van Kerstmis tot carnaval. In de vakantieweekenden trekken de Brazilianen massaal naar de badplaatsen. Wilt u de drukte en hogere prijzen vermijden, plan uw reis dan niet in de Braziliaanse vakanties (zie p. 52).

noorden van Rio ligt **Ouro Preto**, een veelbezocht historisch mijnstadje in Minas Gerais. Deze uitstapjes vanuit het bruisende en drukke Rio zijn zeker de moeite waard.

Voor het verkennen van het zuidelijke deel van de Braziliaanse kustlijn is **Florianópolis** een goede uitvalsbasis. In **Floripa**, zoals de Brazilianen zeggen, heerst een feestelijke strandsfeer en ontbreekt het grotestadsgevoel. Binnen een straal van 80 tot 480 km vindt u **Praia do Rosa**, dat de sfeer ademt van een surfoord, de landelijke omgeving van **Lajes** en schitterende nationale parken, zoals **São Joaquim**, **Serra Geral Aparados da Serra** en **Superagüi**.

ALS U MEER TIJD HEBT

Wie meer tijd heeft, kan de grote en beroemde natuurattracties bezoeken. Toeristen die slechts korte tijd in Brazilië verblijven, zouden kunnen beginnen in **Salvador**, de hoofdstad van de deelstaat Bahia in het noordoosten van het land. Deze voormalige koloniale hoofdstad biedt een combinatie van geschiedenis, cultuur en bruisende stadsstranden. De stad is trots op zijn Afro-Braziliaanse erfgoed, waarvan de openluchtvoorstellingen op dinsdag in het stadsdeel Pelourinho Centro Histórico getuigen. Wie graag de natuur in trekt, kan vanuit Salvador naar **Chapada Diamantina** reizen, zo'n 400 km landinwaarts; dit is een spectaculair nationaal park met rotsplateaus en watervallen. U kunt langs de zuidkust van **Bahia** ook de prachtige stranden langs het Atlantisch Woud gaan bekijken. **Recife** en zusterstad **Olinda** zijn ook mooie plaatsen in het noordoosten om te bezoeken – vanuit Recife kunt u de **Cariri-regio** bezoeken, waar zich de kurkdroge *sertão* bevindt.

MOET U EEN VISUM AANVRAGEN?

Wanneer u in het bezit bent van een Nederlands of Belgisch paspoort hebt u in Brazilië geen visum voor een verblijf van maximaal negentig dagen. Uw paspoort moet bij aankomst in Brazilië nog minimaal zes maanden geldig zijn.
Hebt u een paspoort dat uitgegeven is door een ander land, informeer dan bij de ambassade of het consulaat van het betreffende land naar de regelingen tussen beide landen. Kinderen hebben een eigen geldig paspoort nodig en reist u met minderjarige kinderen, dan heeft u nog extra documenten nodig. Kijk hiervoor op *www.nederlandwereldwijd.nl* of *www.diplomatie.belgium.be*. Voor nog meer informatie kunt u de website van het Braziliaanse ministerie voor Buitenlandse Zaken raadplegen of de portal: *www.portalconsular.mre.gov.br.*

Wandelaars volgen de Trilha do Ouro (het goudpad) in Parque Nacional da Serra da Bocainak.

Als u het Amazonegebied of de draslanden van de Pantanal goed wilt verkennen, moet u daar een week voor uittrekken. Gaat u naar het **Amazonegebied**, dan hebt u na uw aankomst in Brazilië een dag nodig om een uitvalsbasis te bereiken, zoals **Manaus** of **Belém**. Een boottocht vanuit Manaus over de **Rio Negro** vergt minstens zeven overnachtingen. Tel daar een dag bij op om rond te kijken in het oude rubberplaatsje Manaus en u hebt al bijna tien dagen van uw vakantie ingevuld. Hetzelfde geldt voor een verblijf in een van de betere *jungle lodges* – de route door het binnenland om er te komen, vergt al een week.

Veel andere grote natuur- of archeologische attracties in Brazilië liggen ver van de grote steden; u moet dus extra tijd incalculeren om erheen te reizen. Dit geldt onder andere voor het nationaal park **Lençóis Maranhenses**, een duinlandschap dat na regenval talloze blauwe en groene zoetwaterlagunes bevat; **Jalapão**, een staatspark dat bij natuurliefhebbers populair is vanwege de mogelijkheid tot wildwaterraften; de **Delta do Parnaíba**, met riviereilandjes die bestaan uit zandduinen en mangrovemoerassen; en de **Serra da Capivara**, die op de werelderfgoedlijst staat en een belangrijk archeologische terrein is omdat paleoantropologen hier nieuwe inzichten kregen over de eerste mensen die zich in Noord- en Zuid-Amerika vestigden. ■

VALUTA

Vroeger was het wisselen van geld met geheimzinnigheid omgeven; het verliep via schimmige figuren die *doleiros* (dollarmannen) werden genoemd. Tegenwoordig is het een stuk eenvoudiger. In grote en middelgrote steden vindt u geldautomaten die aangesloten zijn op de grote internationale bancaire netwerken. De exclusievere etablissementen accepteren meestal creditcards, maar in afgelegen streken kunt u meestal uitsluitend met contant geld betalen. Zorg dus dat u voldoende cash op zak hebt als u vertrekt.

Geschiedenis en cultuur

Het moderne Brazilië **14-21**

Ervaar: voetbal op de Braziliaanse manier **17**

Ervaar: capoeira **21**

Eten en drinken **22-25**

Ervaar: kookcursussen **22**

De natuur in Brazilië **26-31**

Geschiedenis **32-43**

Kunst **44-53**

Muziek **48-49**

De culturele kalender van Brazilië **52**

Een katholieke kerkdienst in de Igreja do Mosteiro de São Bento in Rio de Janeiro.

Het moderne Brazilië

Deze rijkgeschakeerde multiculturele samenleving wordt gekenmerkt door tegenstellingen. Carnaval, capoeira, stranden, fotomodellen, voetbalsterren, steakhouses, caipirinha's en hangmatten, dat is wat de toerist graag ziet. Maar dit is ook een land dat nog altijd met misdaad en armoede worstelt. De legendarische bossanova-componist Tom Jobim zei het zo: 'Brazilië is niet voor beginners'. Toeristen worden hoe dan ook gastvrij ontvangen.

NATIONAAL KARAKTER

Brazilianen zoeken de confrontatie niet; ze houden van eensgezindheid en zijn tolerant en informeel. Persoonlijke relaties zijn belangrijker dan institutionele en deze eigenschappen maken het land aantrekkelijk voor toeristen.

Met achttien ecoregio's en tal van culturele en natuuractiviteiten kan Brazilië de toerist bijna alles bieden – behalve wintersport.

De natuur helpt ook een handje mee. Met achttien ecoregio's en tal van culturele en natuuractiviteiten kan het land de toerist vrijwel alles bieden, behalve wintersport.

Brazilië is ook een land dat mensen voor zich inneemt. Theodore Roosevelt nam in 1914 deel aan een expeditie door de Pantanal, de tropische draslanden, en schreef hierover: 'Nergens anders heb ik de zon zo mooi zien ondergaan (...) de rivier stroomde als een brede verkeersweg van gesmolten goud naar de vlammende hemel.'

Elizabeth Bishop, dichteres en winnares van de Pulitzer Prize, bezocht Brazilië een halve eeuw later, maar zij koos een andere invalshoek. 'Er zijn hier te veel watervallen; de drukke stromen/ haasten zich te snel naar de zee'. Ze had een hekel aan Rio de Janeiro, maar de orchideeën en kolibries konden haar bekoren. Aanvankelijk zou ze slechts enkele weken blijven, maar het werden jaren.

Ook al associeert men Brazilië met schoonheid, vrolijkheid en luidruchtig feestvieren, de Brazilianen zelf zijn niet zo makkelijk te karakteriseren. Ze hebben een

melancholische inslag die ze *saudades* noemen – een gevoel van verlies en verlangen vermengd met warme weemoed over het verlorene. Het is zo'n unieke eigenschap, dat er geen goed Nederlands woord voor is. Achter de façade van vrolijkheid schuilt een complexe nationale psyche en een samenleving die worstelt met haar sociale en economische ongelijkheid.

Luiz Inácio Lula da Silva is misschien wel de populairste linkse politicus van deze tijd, een persoon die bij nadere beschouwing veel onthult. Zijn loopbaan is interessant: hij is een selfmade man die het tot president schopte, tweemaal de ambtstermijn van vier jaar afmaakte, eind 2010 aftrad en op 1 januari 2023 opnieuw president van Brazilië werd. Hoewel hij geen volbloed links politicus zoals Che Guevara dat was is, belichaamt Lula de Braziliaanse aversie tegen uitwassen – toen hij in de jaren 70 vakbondsleider was, deed hij een beroemde uitspraak: 'Ik ben tegen radicalisme, zowel rechts als links radicalisme. Ik denk dat radicalisme nergens toe leidt.'

Wie Brazilië wil definiëren moet diep graven. De Franse socioloog Roger Bastide

Ondanks de drukte genieten bezoekers van het uitzicht vanaf de Cristo Redentor.

Flamengo en Vasco in Rio: u gaat pas iets van Brazilië begrijpen als u een voetbalwedstrijd bijwoont.

bezocht het land in de jaren 30 van de vorige eeuw. Hij besefte dat hij zijn oude denkwijze moest verlaten en een nieuw intellectueel kader moest scheppen om het volkskarakter te begrijpen. Decennialang leek Brazilië klaar om op eigen benen te staan, maar nooit was het in staat de sprong te wagen. De Brazilianen onderkenden dit en grapten: 'Brazilië is het land van de toekomst – en zal dat altijd zijn'; de uitspraak is ontleend aan een boek van de Oostenrijker Stefan Zweig uit 1941: *Brasilien. Ein Land der Zukunft.*

EEN LAND IN OPKOMST

Gelukkig zijn de tijden veranderd en is Brazilië nu nadrukkelijk aanwezig op het wereldtoneel. Zo vond het WK voetbal van 2014 plaats in Brazilië net als de Olympische Zomerspelen van 2016; het Braziliaanse leger speelde een sleutelrol bij de VN vredeshandhaving op Haïti. En in 2022 kende Brazilië het hoogste aantal buitenlandse investeerders ooit.

De economie groeide gestaag – zij het niet spectaculair – sinds het midden van de jaren 90, mede dankzij het verstandige macroeconomische fiscale beleid en het welzijnsbeleid die de hyperinflatie hielpen beteugelen. Ondanks de schuldencrisis en de economische crisis van de jaren 80 (toen het land zijn buitenlandse schulden niet kon aflossen) noteerde Brazilië toch groeicijfers die tot de hoogste van de 20e eeuw behoren.

Voor het eerst in zijn geschiedenis wist Brazilië zijn legendarische armoede terug te dringen, wat resulteerde in de opkomst van een grote middenklasse. Desondanks blijft Brazilië op de GINI-index van de Wereldbank (die de ongelijkheid meet) onderaan

Rio de Janeiro

Inleiding en kaart **56-57**

Centro **58-65**

Ervaar: gafieiras en ballroomdansen **59**

Wandeling: in de voetsporen van João VI **62-63**

Carnaval **66-67**

De haven en São Cristóvão **68-69**

Lapa en Santa Teresa **70-71**

Ervaar: tot diep in de nacht de samba dansen **71**

Glória, Catete en Flamengo **72-75**

Corcovado en Suikerbroodberg **76-79**

Ervaar: de Suikerbroodberg beklimmen **78**

De stranden van Zona Sul **80-83**

Lagoa Rodrigo de Freitas, Jardim Botânico en Gávea **84-85**

Ervaar: nationaal park Tijuca **85**

São Conrado, Barra en Recreio **86-87**

Ervaar: de favela's leren kennen **87**

Verder weg **88-95**

Ervaar: trektochten in de Serra do Órgãos **90**

Ervaar: op zoek naar goud **94**

Hotels en restaurants **280-282**

Het betoverende uitzicht vanaf Pão de Açúcar (Suikerbroodberg) wanneer de zon achter Corcovada ondergaat.

Rio de Janeiro

Het uitgestrekte, contrastrijke Rio de Janeiro is betoverend en muzikaal, complex en soms chaotisch, maar nooit saai. De stad en de gelijknamige deelstaat bieden genoeg historische, culturele en natuurlijke bezienswaardigheden om de bezoeker maandenlang bezig te houden. Bedenk echter wel dat ontspanning in Rio een serieuze kunstvorm is.

Rio imponeert al voordat u de Cidade Maravilhosa (wonderbaarlijke stad) echt hebt bereikt. De luchthaven van Rio is niet voor niets naar Antonio Carlos Jobim genoemd, een van de grondleggers van de karakteristieke muziekstijl Carioca oftewel bossanova. Iedereen die aankomt in de ruim 6 miljoen inwoners tellende stad, de tweede van Brazilië, wordt besmet met Jobims enthousiasme. De indrukwekkende omgeving van Rio – de torenhoge granieten rotsen, het weelderige Tijuca Woud en de schitterende Baia de Guanabara – plaatsten de stad op de werelderfgoedlijst van de Unesco.

De nederzetting, die in 1503 door de Portugezen werd gesticht, was destijds een van muggen vergeven moerasgebied, maar in de loop der eeuwen groeide Rio uit tot een belangrijke havenstad, van waaruit de rijkdommen van het land, suikerriet, goud en koffie, over de hele wereld werden verspreid. Intussen verwierf de stad steeds meer aanzien als de hoofdstad van het koloniale Brazilië (1763), van het Verenigde Koninkrijk Portugal, Brazilië en Algarve (1815), van het onafhankelijke keizerrijk Brazilië (1822) en van de eerste democratische republiek Brazilië (1889). De stad werd steeds kosmopolitischer en moderner.

Toen Brasília in 1960 de federale hoofdstad werd, verloor Rio een deel van zijn politieke invloed, maar bleef tot de verbeelding spreken. Het is een stad van paradoxen, van rijk en arm, natuur en stad, chaotisch en fantastisch. U kunt zich er in een *favela* (sloppenwijk) tegoed doen aan *feijoada* (stoofpot), maar ook luxueus gaan dineren in het chique Leblon; u kunt beroemde toppen

zoals de Corcovado, de Suikerbroodberg en Pedra Bonita beklimmen – en abseilen – en vervolgens de samba dansen in een van de bohemienachtige clubs in Lapa. Natuurlijk, carnaval betekent vijf dagen uitzinnig feestvieren, om uitgeput van te raken, maar als u zich daarna op het strand van Ipanema met een caipirinha binnen handbereik kunt uitstrekken, komt u weer helemaal tot rust.

Inderdaad, de Cidade Maravilhosa is fantastisch, maar als u er even tussenuit wilt, neem dan een voorbeeld aan de Carioca's (inwoners van Rio) en zoek de groene of blauwe uitgestrektheid van de omringende regio op. U kunt dagtochten maken naar Niterói, waar veel fortificaties en gebouwen van Oscar Niemeyer staan, of naar Petrópolis, een stad in de bergen. Het elegante Búzios met zijn stranden en quasimediterrane charme die van alle tijden is, zal u bevallen, evenals Paraty, een koloniaal juweeltje dat is omringd door met oerbos begroeide bergen en verlaten stranden. Een ultieme bestemming is Ilha Grande met zijn glasheldere water en beschutte inhammen die worden omlijst door het hier zeer toegankelijke Atlantische Woud. ■

NIET MISSEN:

- **U te buiten gaan aan hedonistisch gedrag tijdens het spectaculairste carnavalsfeest ter wereld 66-67**
- **Dans de samba in het historische Lapa en Saúde 71**
- **De bergtoppen – en uitzichten vanaf – Pão de Açúcar en Corcovado 77-79**
- **Relaxen te midden van de elegante maar uiterst lome strandcultuur in Zona Sul 80-83**
- **Het berglandschap en de keizerlijke pracht van Petrópolis 90-91**
- **Ilha Grande met zijn tropische wouden en stranden 93-94**
- **De charmante keienstraatjes van het koloniale Paraty 94-95**

Centro

Het centrum van Rio is een drukke maar verleidelijke wirwar van keienstraatjes en verstopte doorgangswegen, waarin barokke kerken en neoklassieke paleizen met 20e-eeuwse torenflats om ruimte strijden. Centro is behalve het commerciële en culturele centrum ook het historische hart van Rio, dat dankzij allerlei nieuwe projecten sneller klopt dan ooit.

Het Theatro Municipal in Rio, een van de meest prestigieuze theaters van Zuid-Amerika.

Centro
Binnenzijde achterflap (IBC) D6

Toeristenbureau
Rio Tur, Dom Marcos Barbosa 2
21/2088 0000
www.riotur.rio

In Centro ligt de haven van Rio, van waaruit de stad groeide. Afgezien van een paar barokke kerken rest er weinig uit de koloniale tijd. Rio was in de 19e eeuw de hoofdstad van het enige keizerrijk van Noord- en Zuid-Amerika, en om die prestigieuze status te onderstrepen, trachtte men de stad te transformeren van een doodse provincieplaats tot een kosmopolitische wereldstad met lommerrijke boulevards, parken en grootse openbare gebouwen.

Toen de federale regering in de jaren 60 van de vorige eeuw naar Brasília verhuisde en São Paulo het financiële centrum werd, raakte Centro in verval. Recentelijk heeft het stadsdeel een ingrijpende reconstructie ondergaan. In de voormalige regeringsgebouwen zetelen nu hypermoderne culturele centra en in de oude straatjes zijn tussen de bestaande restaurants en bars funky galerietjes en bistro's verschenen. In de aanloop van het WK voetbal en de Olympische Spelen hebben de armoedige buurten rondom de historische haven een facelift gekregen om ze nieuw leven in te blazen.

NATIONAL GEOGRAPHIC

Reisgids

BRAZILIË

Wereldwijd nemen experts van National Geographic een kijkje achter de schermen en dringen door tot de kern van de cultuur, de geschiedenis en het volk van een land. Dankzij National Geographic Reisgidsen kan hun ervaring de jouwe worden.

DE REIS INDELEN, een uitgebreide kennismaking met Brazilië, zodat je je reis op je eigen wensen en interessegebieden kunt afstemmen.

ERVAAR unieke belevenissen, zoals een voetbalwedstrijd bijwonen op zijn Braziliaans, 's avonds fietsen door São Paulo en op safari gaan om jaguars te spotten.

INSIDER TIPS van de schrijvers en fotografen van National Geographic, maar ook van plaatselijke deskundigen, over hun favoriete plekjes, praktische zaken en veel meer.

WANDELINGEN EN AUTOTOCHTEN, voorzien van duidelijke kaartjes, waaronder wandelen in de voetsporen van João VI in Rio de Janeiro, het traject van de tropeiros rijden en de Pernambuco-regio ontdekken.

EXCURSIES BUITEN DE GEBAANDE PADEN, zoals een boottocht op de Rio Negro, de prachtige stranden van San Costa Sol Poente en het heden en verleden van de goudmijnen in Minas Gerais.

NIET MISSEN Bij elk hoofdstuk vind je verwijzingen naar nadere informatie over sterk aanbevolen bezienswaardigheden en activiteiten.

PRACHTIGE KLEURENFOTO'S EN HANDIGE KAARTEN maken het eenvoudig te kiezen, je reis uit te stippelen en overal het mooiste te zien.

NUR 515

9 789043 933094

www.kosmosuitgevers.nl

National Geographic Reisgids maakt deel uit van
Kosmos Uitgevers, Utrecht/Antwerpen